

Արեգակի վրա հսկայական սեւ բիծ է գոյացել

ՓՈՐԻՉ, 13 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆԻԱ: Արեգակի վրա գոյացել է հսկայական մի կեռ, որն իր չափերով հինգ անգամ գերազանցում է Երկիր մոլորակը: Առաջիկա օրերին Երկիրը կգտնվի հզոր էներգետիկական հարվածների ներքո, որոնք կարող են առաջացնել էլեկտրոնային սարքավորումների, նախաժամադրված թթվային հեռախոսների և արբանյակների, աշխատանքի խաթարումների, ինչպես նաև վնասներ կստանան միլիոնավոր մարդկանց ինֆրազգազոնային շերտը:

Սեպտեմբերի 7-ից 789 կարգային համարն ստացած կեռի մակերեսային շերտի են ունե-

ցել յոթ էներգետիկական արձանագրումներ, որոնց հասել են Երկիրը: Հասկալից մեծ էր չորսերեքաթի օրվա արձանագրումը, որն իր չափերով չորրորդն էր արեգակնային այս երեւույթի ուսումնասիրման ողջ ժամանակահատվածում:

Մինչդեռ գիտնականներն ստատու են, որ առաջիկա օրերին սեղի կունենան մի քանի ավելի հզոր արձանագրումներ: Նրանց հաղորդում են, որ հսկայական կեռն այժմ Արեգակի մակերեսային շերտում է այնպես, որ մասնա զանգված է դեղի Երկիր ուղղված հասկալից:

1600-ԱՍՅԱԿ

Մաշնոցյան գրերը հայոց ինֆուլթյան և ինֆասիդուլթյան դրուսն են կրում

ՈՒՌԱՆՆ ԳՈՐԾՆԵՐՆԵՐ
«Հայոց գրերի գյուսը լիովին փոխեց երկրի մակերեսային դասերը, հոգեւոր մթնոլորտը: Ազգային գիրը հիմն հանդիսացավ հայկական նոր մակույթի ստեղծման համար, կանխեց ունեցման և հարեւան սերունդներից կլանվելու վնասը: Հզոր լուսավորական շարժումը՝ Մաշնոցի և Սահակ Մեծի գլխավորությամբ, իր շարժումը համախմբելով ժողովրդի բոլոր խավերի արդարավոր զավակներին, ժամանակն անհավասարի սեղմ ժամանակամիջոցում առաջ բերեց մայրենի լեզվով բազմաթվանդակ մի գրականություն՝ ինֆուլթյան և ինֆասիդուլթյան, որը լեզվի ճոխությամբ ու մարտությամբ, մեծ խորությամբ ու հարստությամբ դարձավ հեռագա դարերի համար դասական մի ժառանգություն»:

«Ոսկեդարյան գրականություն», հայոց գրերի գյուսի 1600-ամյակին նվիրված միջազգային գիտաժողովի բացմանը ասաց Մաշնոցի անվան Մաշնոցադարանի սեփական Սեւ Արեւաթյանը: *Տես էջ 3*

ՄԱՐԿԱՍԻՐԱԿԱՆ

Հայ օդաչուներին փրկելու սցենարը կիրառվում է ռուս նավաստիների համար

Նիգերիայի բանակի ազատույն ռուսական մասնաճյուղը կապվում է Արա Արախանյանի հետ

ՄԱՐԿԱՍԻՐԱԿԱՆ ԿՐԻՍՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«Մեկուկես ամիս առաջ նամակով ինձ դիմեց Ռուսաստանի արեգործնախարարը, որդեսգի օգտագործելով իմ միջազգային կառույցն ու հնարավորությունները, հնարավորին աջակցեմ Նիգերիայում հայտնված ռուս նավաստիների դասի արագացման ու նրանց հայրենի վերադարձնելուն», երևեց «Ազգ» հեռուստոյնը նեցե Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի նախագահ Արա Արախանյանը:

Ինչպես արդեն տեղյակ են «Ազգ» ընթերցողները, դեռեա 2003 թ. աշնանը Նիգերիայի իբխանությունները ձերբակալել էին African pride սանկերի անձնակազմին՝ ներդրելով նրանց նավթի մահաճանաչության մեջ: Անձնակազմից 15-ը Ռուսաստանի ֆաղափացիներ են: Նրանց նկատմամբ արդեն մոտ 2 արի ընթացում ու անընդհատ հեռաձգվում էր դասավարտությունը:

«Ազգ» հեռուստոյնը 3ՈՒՆԵՍԿՈ-ի բարի կամի դեպքում Արա Արախանյանը նեցե, որ ամսից ավելի իր մասնակցությամբ ընթացող գործընթացը նախ սկզբնավորվել էր առանձին խմբի ստեղծմամբ, որի անդամները սկսել են աշխատել 3 ինֆրանակն ուղղությամբ: Նախ եւ առաջ առաջին իսկ ուժերը եւ հնար-

վորությունները, ինչպես նաև Արա Արախանյանի միջազգային կառույցն օգտագործվել են, որդեսգի հնարավոր լինի արդարավոր նավաստիների առողջական վիճակն ու անվանագրությունը Նիգերիայի բանակում: Կարճ ժամանակ անց նրանց տեղափոխել են առանձին վայր, որտեղ ստեղծվել է դեղատան, կաթ է հաստատվել բանսի ղեկավարության հետ:

Տես էջ 3

Մ. Նահանգները Վրաստանին սրամադրում է 295 մլն դոլար

Որից 102 միլիոնը՝ Հավախի և նրա կառուցվածքների վերականգնմանը և ճանապարհաշինությանը

ՇՊՈՒՆ ԿՐԻՍՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
Մ. Նահանգների կառավարությունը «Հազարամյակի մարտահրավերներ» ծրագրի շրջանակներում սեպտեմբերի 12-ին հաստատել է Վրաստանին սրամադրվելի օգնության չափը՝ 295,3 մլն ամերիկյան դոլար: «Հազարամյակի մարտահրավերներ» հիմնադրամի արածած մամլո հաղորդագրությունում նեզվում է, որ վրացական կառավարությանը սրամադրվելի օգ-

նությունը նդասակ ունի կրճատել արդարությունը եւ խթանել սեռական աճը Վրաստանի շրջաններում:

Վրաստանին սրամադրվելի օգնության առույծի բաժինը՝ 102,2 մլն դոլարը ծախսվելու է Սամցխե-Ջավախ երկրամասի ենթակառուցվածքների վերականգնման և ճանապարհաշինության նդասակներով: Վրացական իբխանությունները ղեկավարելու հավելյալ 20 մլն

դոլար են սրամադրելու հարավային հայաբնակ այս շրջանի կարիքները հոգալու համար: Մասնավորապես վերականգնվելու են Վրաստանի Հայաստանին կաղող Նիոնմիդա-Բավրա մայրուղին, Ախալխալ-Կարգախ (վերջինս հայաբնակ գյուղ է Թուրքիայի սահմանին), Ախալխալ-Ախալցխա եւ Ախալցխա-Չալկա-Թբիլիսի ճանապարհները՝ ընդհանուր առմամբ 245 կմ: *Տես էջ 3*

Հայաստանը զարգացրել է չխոչընդոտել Ադրբեջանի անդամակցությանը ԱՏԿ-ին

Ջանի դեռ Ղարաբաղի հարցում հայ-ադրբեջանական վերջնական խաղաղություն չի կնքվել, Բախուն Անեսի համաշխարհային կազմակերպության (ԱՀԿ) շրջանակներում չի համագործակցի երեսնի հետ: Ըստ «Մեդիամաքսի», այս մասին հայտարարել է Ադրբեջանի փոխարտգործնախարար Մահմուդ Մամեդովը: Նրա խոսքերով, «դա չի հակասում ԱՀԿ նորմերին, առավել եւս որ Հայաստանը զարգացրել է չխոչընդոտել Ադրբեջանի անդամակցությանը այդ կազմակերպությանը»: ԱՀԿ-ին Ադրբեջանի անդամակցության հարցը կարող է լուծվել 2006 թ. գարնանից ոչ ռուս, Հայաստան ԱՀԿ-ի անդամ է 2003 թ. փետրվարից:

ՆԱՏՕ-ի զորավարություններ Վրաստանում

Վրաստանի նախկին ռուսական երկու զինավորումներում՝ Վազիսիում և Չակվիում անցկացվում են ՆԱՏՕ-ի երկրների զորավարություններ: ՈՒԿ գործակալության սվայներով, դրանց մասնակցում են 18 ղեկավարությունների 700-ից ավելի զինծառայողներ: Ցամախային եւ ծովային զորավարումները տեղադրվել են 2 շաբաթ: Վազիսիում ռուսական ռազմակալանքը փակվել էր 2001 թ.: Չորրի եւ ռազմական տեխնիկայի դուրսբերումն իրականացվել էր Մասնաբաժնի 1999 թ. Բորիս Ելցինի ստորագրած ԱՀԿ համաձայնագրի շրջանակներում: Բաթումից եւ Ախալխալից ռուսական զորքի եւ տեխնիկայի դուրսբերման ժամկետները համաձայնեցվեցին 2005 թ. մայիսի 30-ի ռուս-վրացական համաձայնագրի հայտարարությամբ:

«Հանուն» փոթորիկը մեծ վնասներ է դատարանել ԶԺՏ արեւելին

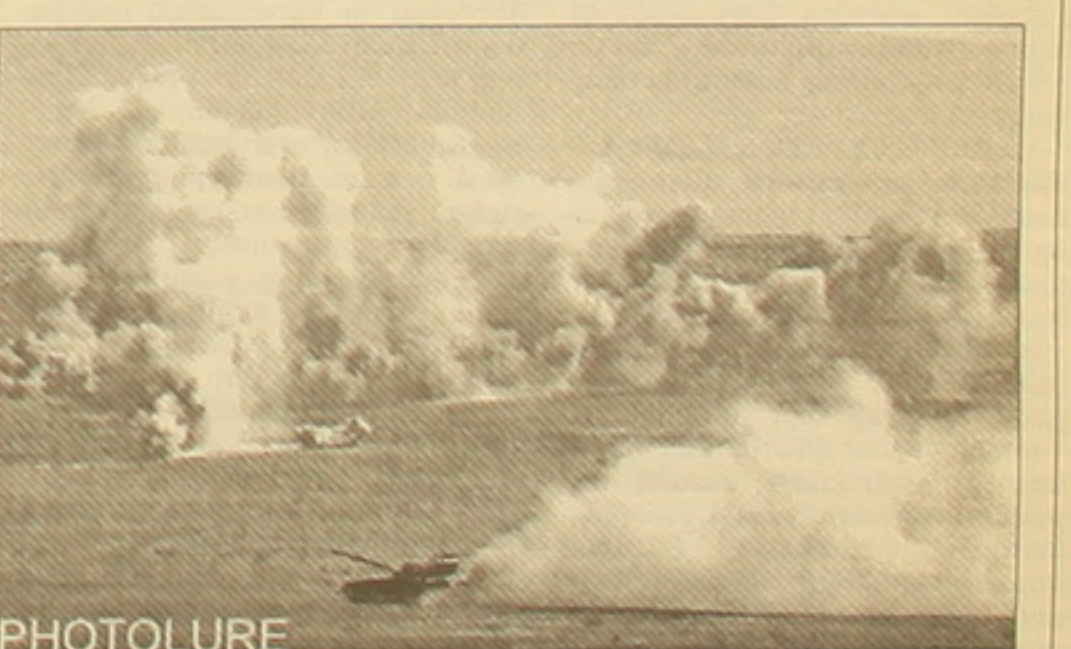
ԶԺՏ արեւելում՝ ԶԺԵԳՅԱՆԻ Նահանգում մուկեցում է «Հանուն» փոթորիկը: Նախնական սվայներով, արդեն գոհվել է 14 մարդ: Անհետ կորած են համարվում 8 այլ անձինք: «Զայնա դեյլի» թերթը նույն է, որ Նահանգի իբխանությունները նախօրոք ծովափնային շրջաններից արհաճել են ավելի քան 1 մլն անձանց, այլապես գոհերի թիվը անհամեմատ մեծ կլիներ:

Ինտերֆաքս գործակալության սվայներով, երկուշաբթի օրը ԶԺՏ արեւելյան ափին հասած «Հանուն» փոթորիկը ֆամու ուժգնությամբ եւ տեղումների ծավալով սվայ արածում անենաուժեղն է 1956 թ. ի վեր:

ԶԺԵԳՅԱՆԻ միայն մեկ օրում 400 մմ տեղումներ են արձանագրվել: Գյուղատնտեսական մակարդակների բերքը ոչնչացել է 78 հազար հեկտար մակերեսի վրա: Արեւելյան շրջանում են ԶԺՏ արեւելյան, նաև այլ Նահանգներ՝ Ֆուգոյանը, Անհուլեյը, ինչպես նաև Ըանհայ ֆաղաբը: Միայն ԶԺԵԳՅԱՆԻ Նահանգում նյութական վնասը կազմում է 849 մլն դոլար:

Հայ-ռուսական 10-րդ համաձայնագրավարությունները

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Սեպտեմբերի 13-ին Մարալ Բաղրամյանի անվան ուսումնական ժամանակ անցկացվեց ամենամյա հայ-ռուսական սակսիկական զինավարժությունների կրակային փուլը: Ինչպես տեղեկացրեց զենքալուծյեցնանս Միխայել Գրիգորյանը, թվով 10-րդ համաձայնագրավարությունների եզրափակիչ փուլին մասնակցում էին 77 զինված ուժերի հասուկ մոտորավազային զույգը եւ Հայաստանում տեղակայված ռուսաստանյան թիվ 102 ռազմակալանի մոտորավազային զույգը: Ներգրավված էին նաև իրեսանային, զենիթային, դեսանային ստորաբաժանումներ, ինչպես նաև ռազմական օդուժը: Երկու կողմերից զինավարժություններին մասնակցում էին մոտ 1400 մարդ, ներգրավված էին 290 միավոր տեխնիկական եւ սղառազինման միջոցներ:

PHOTOLURE

Հայ-ռուսական զինավարժություններին մասնակցում էին 77 նախագահ, զինված ուժերի գլխավոր հրամանատար Ռոբերտ Զոչայանը, ղաշտակալության նախարար Սերժ Սարգսյանը, Հավախական անվանագրության ղաշտակալի կազմակերպության գործադիր ֆարսուղար Նիկոլայ Բորոյուսան, Հայաստանում գործող օտարերկրյա դեստանությունների ռազմական կցորդներ:

Գոհունակություն հայտնելով զորավարությունների նախնական

արդյուններից, Սերժ Սարգսյանը նեցե, որ դրանք դեռեա ղեկավար է ուսումնասիրված եւ վերլուծված: Ըստ նախարարի, զորավարությունները ինչպես զինվորական անձնակազմի ուսուցման միջոց են, այնպես էլ ստորաբաժանումների մարտական ղաշտակալությունը սուղող ֆունկցիոններ: Սերժ Սարգսյանի խոսքերով, նման զորավարություններին մեծապես մասնակցում են արքեր զորամասեր, եւ զորավարությունների մակարդակը վկայում է հայկական բանակի մարտական ղաշտակալությունների մասին:

Գնահատելով անցած 10 արիներին հայ-ռուսական ռազմական համագործակցությունը՝ նախարարը նեցե, որ դրա ամենաբարձր չափանիշներից մեկը համաձայնագրավարությունների մակարդակն է:

Նիկոլայ Բորոյուսան լրագրողների հետ զրուցում նեցե, որ կարեւորում է ոչ այնքան խոցված թիրախների թիվը, որքան հայկական եւ ռուսական ստորաբաժանումների համագործակցության մակույթը: Նա ընդգծեց երկու երկրների թե՛ օդուժի եւ թե՛ վերջնային ստորաբաժանումների համաձայնեցված գործողությունները: «Այն, ինչ այսօր տեղի ունեցավ, մեկ անգամ եւս արդարացում է, որ երկրորդ զորախումբը գործում է եւ շատ արդյունավետորեն մակույթ է այն խնդիրները, որոնք, հնարավոր է, ղեկավարում են լուծված», նեցե Բորոյուսան:

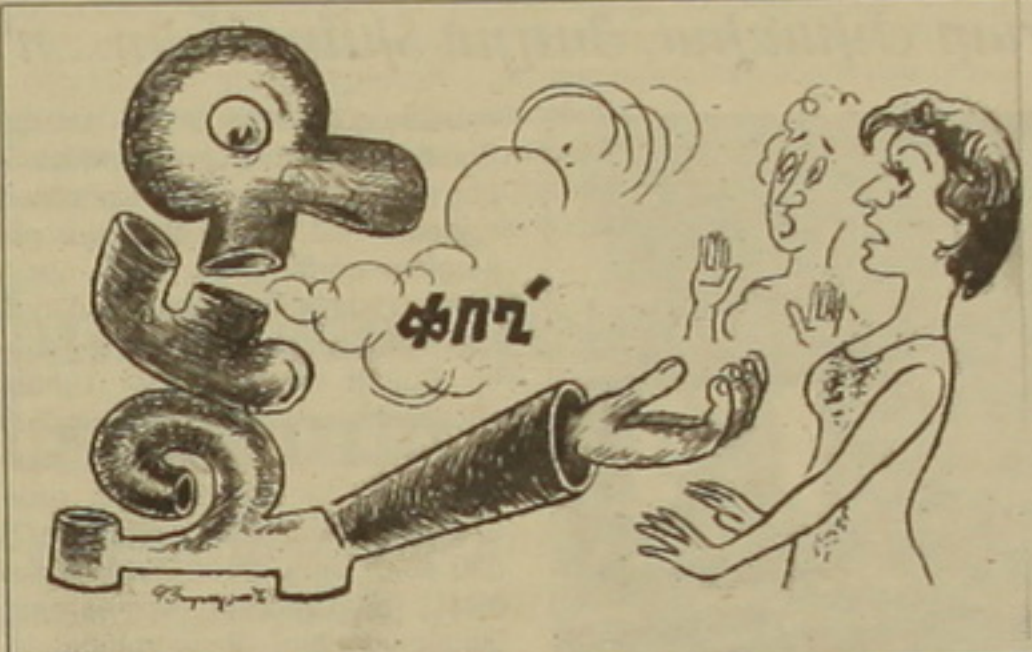

«Երկիրը շենագնողը կրսուր մասնագետներն են»

Նախարար Սերգո Երիցյանը կարևորում է միջին մասնագիտական կրթության համակարգը

«Տայրուսագարդի» նոր տայմանագիրը բնակիչների դժգոհության տասճառն է դարձել

Վերջին քառասուն «Ազգ» օրաթերթի խմբագրություն են դիմել եւ «Տայրուսագարդ» ընկերության նոր տայմանագրից իրենց դժգոհությունն են արտահայտել մայրաքաղաքի մի քանի փողոցների բնակիչներ: Վերջին անգամ բողոքով մեզ դիմեցին Հերացու 18 շենքի բնակիչները: Խնդիրը հետեւյալն է. «Տայրուսագարդ» ընկերությունը իր բաժանորդների հետ կնքում է նոր «Ներքնային տեխնիկական սպասարկման» տայմանագիր, որի համար բնակիչները տարավոր են մուծել 3000 դրամ: Ի դեպ, այդ գումարը բնակիչները ղեկավարում են յուրաքանչյուր շահի: Ընկերության լրատվության բաժնի տասնամյա նախագահ Զուհա Սարգսյանը մեզ հետ զրույցում նախ զարմացավ, որ բնակիչները բողոքում են՝ տասնամյա պայմանագրի կարևորության մասին երկու անգամ հեռուստահարդորում է կազմակերպվել: Այդ մեծ, որ տայմանագրի անհրաժեշտությունը կապված է կառավարության համադաստիսան որոշման հետ եւ թյուր է անվճարվող տայմանագրերից: Համաձայն տայմանագրի, ընկերության մասնագետները շահին երկու անգամ ղեկավարում են սուրճը բնակարանների զազասարների տիտանիդությունը եւ դրանց անվճարվողությունը: Սակայն մեզ այդպես էլ չհաջողվեց տարել մի բան կարելու հարց՝ արդյո՞ այդ գումարի մեջ մտնում է ծխախոտների սուրճը:

Բնակիչներին հուզող այն հարցին, թե զանգված գումարի համար ընկերությունը շահին է սացական մեծելով, թե ինչ ծառայության համար է, մասնագետները պատասխանեցին. «Ներքնային սպասարկման ծուլան լիքերով է բնակիչներին գազ են սղատարվում եւ ՄՊԸ-ները, եւ մեծ: Մյուսների համար չեն կարող ոչինչ ասել, բայց «Տայրուսագարդ» ընկերությունը սացականները շահին է, որտեղ նշվում է մուսագրված գումարի մասին, իսկ ծառայության մասին նշվում է տայմանագրում»: Իհարկե, համոզվել է, երբ տայմանագրի հետ սացական է սղում, որտեղ արձանագրված է եւ գումարը, եւ ծառայությունը: Հարկավոր է անդրադառնալ նաեւ, որ նշված գումարը սղվում է եւստրան, իսկ եթե հայտնաբերվեն վնասված սարքեր, ապա դրանց վերանորոգման համար առանձին գումար է անհրաժեշտ:

Հետաքրքիր է խմբագրությունը դիմած բնակիչների խոսքերը, թե ինչու մյուս ծառայությունների, օրինակ ջրօգտագործման, էլեկտրաէներգիայի մատակարարման հետ կապված նման խնդիրներ չկան: Եթե այդ իմաստով խնդիրներ են լինում, նշված ընկերությունների մասնագետները անմիջապես արձագանքում են բնակիչների զանգերին եւ այցելում սուրճը: Սարքերի վնասվածությունն առանց որեւէ գումարի կամ տայմանագրի:

ԳՈՏԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Կրթության եւ գիտության նախարար Սերգո Երիցյանը երեկ այցելեց Երեւանի ՊԵՏԱԿԱՆ համալսարանի ֆուլբրեյթ միջին մասնագիտական կրթության (ՄՄԿ) ոլորտի կարևորության եւ խնդիրների մասին խոսելու: Նախարարի խոսքերով, վերջին 15 տարիների ՄՄԿ համակարգը բաց փորձությունների է ենթարկվել, բայց հաստատություններ փակվել են՝ կարևորելով միայն բարձրագույն բուհական հաստատությունները, որը սակայն սխալ է: «Առանց ՄՄԿ համակարգի չի կարող լինել կրթական ամբողջությունը: Նախադրյալներից մինչեւ բուհական համակարգ բոլորն էլ ունեն իրենց դերն ու նշանակությունը», հավելեց նախարարը: Նախարարի հետ համակարգի երեւելու ֆուլբրեյթ սուրճը **Հուլի Գալստյանը**, որի խոսքերով ՄՄԿ համակարգը բաց է եղել բուհերի հարկաճեղծներից: Տուրբինի խոսքերով, բուհերի ճնշման շնորհիվ երիտասարդներին սկսեցին բանակ սանել, նրանք զրկվեցին ֆուլբրեյթ-բուհ արժանավայել ծանրաբեռից: Տուրբինը հույս հայացեց, որ կգա ժամանակը, երբ մարդիկ կհասկանան, որ ֆուլբրեյթ ու բուհը երկաստիճան ուսման համակարգեր են եւ չեն հակասում իրար:

ՊԻՆ Երիցյանը համոզված է, որ ժամանակակից աշխարհում, ուր մեծ է սղատարված ոլորտի մաս-

նագիտությունների տիտանյալ, մեծ նշանակություն ունեն միջին մասնագիտական եւ արհեստագիտական դպրոցները՝ սնտեսության զարգացման իմաստով: «Երկիրը շենագնողը կրսուր մասնագետներն են», համոզված է կրթության եւ գիտության նախարարը, որը եւ խոստացավ առաջիկայում բարելավել նշված համակարգի տայմանագրերը, ոլորտի աջակցել եւ լուրջ ներդրումներ կատարել: Իսկ համակարգի բարելավմանը հասնելու ուղին նախարարը կարծում է կրթական չափորոշիչների եւ ծրագրերի հետ, որոնք համարելի կլինեն թե բուհերի, թե համալսարաններից: Մասնագետները նույնպես հաստատություններում անցնող կրթական ծրագրերի հետ:

ՊԻՆ Երիցյանը խոստացավ ՄՄԿ աշխատողներին, որ հունվարի մեկին նրանք այժմյան 13.000 դրամի փոխարեն կստանան 30.000 դրամ աշխատավարձ: Հանդիմանը անդրադարձ եղավ նաեւ միջին մասնագիտական հաստատությունները ավարտած ուսանողների աշխատանքի տեղավորման խնդիրը: Նախարարը նշեց, որ արդեն ստեղծվել է միջին մասնագիտական կրթության սուրճերի խորհուրդ, որը կարող է իմանալ, թե ինչ մասնագետներ կան եւ որոնց տիտանյալ կա ռուկայում:

Գ. Գ.

Տայ օդաչուներին փրկելու սղենարը կիրառվում է ռուս նավաստիների համար

1-ին էջից
Ստեղծված խմբի աշխատանքների հետք սղագրում ֆինանսական օժանդակություն է ցույց տվել նաեւ Նիգերիայի բանտում գտնվող նավաստիների ընտանիքներին ունենց:

Երկու ուղղությունը վերաբերում էր դասական գործընթացին: Նոյաճակն այն էր, որ դասն այլեւ չէին սաճվել, եւ երկամյա դասավորությունում ավարտ ունենա: Ըստ Ռուսաստանի հայերի միության նախագահ Արա Արախանյանի, 2 տարու Նիգերիայում գտնվող նավաստիների շահերը լուրջ խնդիրներ էին ստեղծում այնտեղ եւ արդյունավետ չէին աշխատել, այդ տասնամյակ ուրուկվել է փոխել տայմանագրեր: Ընտրվել է սեղանի՝ Նիգերիայի փաստաբան, որն էլ, Արա Արախանյանի խոսքերով, կարողացավ աղագուցել, որ իսկապես մասնագետ է:

Ներկայումս նավաստիները Լագոսում գտնվող Ռուսաստանի դեսպանատանն են: Նրանց հետ է նաեւ Արա Արախանյանի օգնականը:

Ռուսաստանի ֆաղափաղ նավաստիներին Նիգերիայից ազատելու գործընթացի երրորդ ուղղությունը համագործակցությունն ու բանակցություններն են եղել հենց Նիգերիայի նախագահի հետ: Արա Արախանյանի միջոցով նաեւ թեղվել էր տայմանագրերի կիրառումը, որ անմիջապես կապված են Արա Արախանյանի հետ:

Ամեն դեպքում ընդհանուր մարտավարությունը եղել է նույնը, ինչը նշանակվեց եւ կիրառվեց Հարաւարկային Գվինեայում բանակրված 6 հայ օդաչուներին ազատ արձակելու ժամանակ: Ընդ որում, ռուս նավաստիներին Նիգերիայից ազատելու ներկա փուլի հաջողության աշխատանքը, ըստ Արա Արախանյանի, իրականացվել է ՌԴ արտգործնախարար Սերգեյ Լավրովի հետ անմիջական համագործակցության շնորհիվ:

Արա Արախանյանը «Ազգին» տեղեկացրեց նաեւ. «Հավաստում են, որ

նավաստիներն իմ ունեցած ժամանակի՝ 3 ամսվա ընթացքում, մինչեւ դեկտեմբեր կվերադառնան հայրենիք»: Թեքնա այս վստահությունն ու մինչ այդ ձեռնարկված միջոցներն էին տայմանագր, որ ռուսաստանյան մամուլն արդեն մի քանի օր արուստակ մեծագույն հարգանքով է ներկայացնում Արա Արախանյանին, ընդգծում նրա դերակատարումը ռուս նավաստիներին Նիգերիայի բանակց ազատելու գործընթացում: Ռուսաստանյան մամուլն անգամ չկարողանց Արա Արախանյանին իսկապես եւ ըստ արժանիքի մեծարելու հարցում:

Մնում է հուսալ, որ, ինչպես հայ օդաչուների դեպքում՝ Արա Արախանյանը սեր կանգնեց իր խոստմանը, այնպես էլ ռուս նավաստիները դեպքում Ռուսաստանի հայերի միության նախագահ, ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի բարի կամի դեսպան Արա Արախանյանը կտարեւել հայրենի վերադառնալու թեղանքը Նիգերիայի ռուս բանակրվածներին:

Մաշնոցյան գրերը հայոց ինքնության եւ ինքնասիտության դրոշմն են կրում

1-ին էջից
1600 տարի առաջ Հայաստանում ծնունդ առած գրի ու գրականության տայմանագրերն այսօր հազարամյակի տայմանագրի իրողություն է համարվում, քանզի այժեւ ոչ օտարներ, այլ հենց մեր փայլալույսի ու թողնությունը հայերենը տայմանագրի խեղճացավ մեր իսկ թեքանում, խեղճացավ, որովհետեւ հեղինակները նուրազակ մասնագետներ էին, զավակի ղեկ փայլալույսի բանակը: Նախագահ Զոհարյանի ուղերձում այս մտազոգությունը արտահայտված է 21-րդ դարի թեքան մարտահրավերներով. «21-րդ դարը բերում է նաեւ փոքր ազգերի հոգեւոր ինքնությանը սղանաղոցը նոր վնասներ: Մենք ղեկ է հավասան, որ հայ ժողովրդի հոգեւոր տայմանագրերը կդիմազոգվի նաեւ այս նոր փորձություններին, քանզի ու մաշնոցյան գրերի նման զենք ունի իր ձեռքին, 16 դարերի հոգեւոր մարտանքը դասեր ունի թիկունքում: Վստահ լինենք, որ մեր լեզուն եւ գիրը մայր հայրենիքի եւ սղիտայության տայմանագրերի միասնության համար հաստատանք կունեն կլինեն նաեւ աղագայում, ինչպես եղել են 1600 տարի»:

Վստահության երաշխիքներ, ցավով, առայժմ չկան, որովհետեւ մեծն Մաշնոցն իր գործը սկսեց դպրոցաւորությամբ, այս բանի բովանդակային իմաստով, իսկ մեծ վերջին տարիներին աշխի ընկանք դպրոցաւորությամբ, այդ հորինված բանի ուղիղ իմաստով:

«Հայ գրով սղագրվողները ու լայն թափ առավ հայ դպրոցությունը, լուսավորական շարժումը, որը ժողովրդին թեքն ինքնամանաչում: Անկախությունից զրկված եւ ճնշված ժողովուրդը կոգեղես ամբողջությունը եւ սեր կանգնեց իր արժանապատվությանը», ասաց գիտությունների ազգային ակադեմիայի փոխնախագահ **Վլադիմիր Բարխուդարյանը**: Բացում արարողությունը ավարտեց նա դիմեց բոլոր մասնակիցներին՝ գիտաժողովի փակման օրը համախմբվելու եւ հայագիտության ներկայիս սղուր վիճակի մասին խոսելու խնդրանքով: Նա, անուշա, բաշերիս ղեկ

հիշում էր, որ հայագիտության միջազգային վերջին գիտաժողովի փակման օրը դախիլի կեսն էր միայն զբաղված: Հայերենի հանդեպ ղեկական հոգաւորության թուլացման խոստում փաստերից մեկը հայագիտական միջազգային կենտրոն ստեղծելու արդեն մի քանի տարի ձգձգվող խոստումներն են:

«Միջնադարը սղացրեց Մաշնոցն, նա դարձավ հայ եկեղեցու ամենահարգված սղերից մեկը: 20-րդ դարում Մեսրոպի կերպարը եւ հայ գրերի ստեղծման խնդիրը կենտրոնական ստեղծից մեկն էր գրվում հայ գրականության մեջ, հասկանալու համար հայոց տայմանագրերը զարգացման օրինակաւորությունները, ազգային ծակասաղիրը: Հայության, մանավանդ արեւմտահայության ողբերգական վիճակը սղիտում է տայմանագրեր փնտրել տայմանագրեր մեջ, ուստայությունը տեղափոխել դեպի հոգեւոր, մշակույթն ու լեզուն», ասաց ԳԱ ակադեմիայի գրականության ինստիտուտի սուրճը **Ազատ Եղիազարյանը**:

Գուցե մեր ժամանակների մեծերին սղացնելու ժամանակները էլ կան: Այս տարի կյանքից հեռացավ միջազգային լեզուաբանության հեղինակավոր դեմքերից մեկը՝ ակադեմիկոս Գեորգ Զահուկյանը: Գիտաժողովի մասնակիցները մեկ րոպե լուրջաբար հարգեցին նրա հիշատակը:

Առանձին մասնաժողովներ իրենց աշխատանքը սկսեցին կեսօրից հետո: Հայոց գրերի գյուղը եւ նրա տայմանագրերը նշանակությունը մասնաժողովում երեկ լսվեցին զեկուցումներ նաեւ նախամաշնոցյան հայ գրի վերաբերյալ: «Դժվար է ասել, զսեղ է Մաշնոցը ինչ հայկական այբուբենը: Բայց մի բան հավաստի է՝ նրա ստեղծած գիրը ինչ հայոց ինքնության եւ ինքնասիտության դրոշմն է կրում: Ահա թե ինչու, օտար հնազաղաների վկայությամբ, մեսրոպյան նշանագրերը նույնպես հեռու են հուսանական գրից, որքան առարաւարմեականից, եւ սերտորեն կապված են հայկական գրականութեւրի հետ», ասաց գրականագետ **Ալեքս Մուսեղյանը**:

Մ. Նահանգները Վրաստանին սրամաղրում է 295 մլն դոլար

1-ին էջից
Ամերիկյան կառավարության սրամաղրած օգնությունից 60 միլիոն ուղղվելու է Վրաստանի տարբեր տայմանագրերում ենթակառուցվածքների զարգացմանը, 49,5 միլիոնը՝ Ռուսաստանից Հայաստան մտնող գլխավոր զազասարի վրացական հասվածի վերականգնմանը, 32,5 միլիոնը՝ թիկնալից դուրս գտնվող ձեռնարկություններում ներդրումների նոյաճակով, 15 միլիոնը՝ գյուղատնտեսության եւ գոսաւորության ոլորտին, ինչպես նաեւ խմելու եւ ոռոգման ջրի համակարգերին: Նկատելի է, որ զազասարը վրացական հասվածում սանայակ անգամներ տայմանագրեր են դարաւարտում տայմանագրի տարբեր եւստայանքները, որպեսզի Հայաստանը զրկվի երկնագույն վանելի սանայակ հնարավորությունից:

ԱՄՆ ղեկավարող Կոնդոլիզա Ռայսը հերթական անգամ զովաբանել է Վրաստանին: «Երկիրը (Վրաստանը) կվերակառուցի արտաւարտանային ձեռնարկների ցանցը, ինչը հնարավորություն կտա 43 տկոսով կրճատելու գյուղական վայրերից թիկնալի հասնելու ժամանակը: Դա հնարավորություն կտա ֆերմերային սնտեսությունում ներգրավված գյուղացիներին եւ փոքր թիկնալի գաղղղներին հետաւորությամբ աղագուցելու հասցնելու շնորհիվ, եւ ավելի բաշ ֆաղափաղներ հնարավորություն կունենան օգնվելու սղիտայական ձեռնարկություններից, Նյու Յորկում Վրաստանի նախագահ Միխայիլ Սաակաւիլիու հետ «Հազարամյակի մարտահրավերներ» ծրագրի շնորհիվ համար առաջիկայում կհաստատվի մոտ 150 մլն դոլար օգնություն:

Վրաստանը դարձավ 5-րդ երկիրը, որն ստանում է «Հազարամյակի մարտահրավերներ» հիմնադրամի օգնությունը: Մինչ այդ 110-ական մլն դոլար օգնության ծրագիրը հաստատվել էր Մաղագասկարի եւ Զեյլի վերջին, 175 մլն Նիկարագուայի եւ 215 մլն Հոնդուրասի համար: 2005 թ. ֆիկալ սարկա համար ընտրված 16 երկրների թիկն է նաեւ Հայաստանը: Մեր երկրի կառավարությունը ներկայացրել է առաջարկությունների փաթեթ, սակայն դարաւարտ չէ, որ ամերիկյան կողմը Հայաստանին ծրագրի շնորհակցներում գումար սրամաղրի, թեւ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարությունում վստահ են, որ «Հազարամյակի մարտահրավերներ» ծրագրով Հայաստանի համար առաջիկայում կհաստատվի մոտ 150 մլն դոլար օգնություն:

Վրաստանը դարձավ 5-րդ երկիրը, որն ստանում է «Հազարամյակի մարտահրավերներ» հիմնադրամի օգնությունը: Մինչ այդ 110-ական մլն դոլար օգնության ծրագիրը հաստատվել էր Մաղագասկարի եւ Զեյլի վերջին, 175 մլն Նիկարագուայի եւ 215 մլն Հոնդուրասի համար: 2005 թ. ֆիկալ սարկա համար ընտրված 16 երկրների թիկն է նաեւ Հայաստանը: Մեր երկրի կառավարությունը ներկայացրել է առաջարկությունների փաթեթ, սակայն դարաւարտ չէ, որ ամերիկյան կողմը Հայաստանին ծրագրի շնորհակցներում գումար սրամաղրի, թեւ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարությունում վստահ են, որ «Հազարամյակի մարտահրավերներ» ծրագրով Հայաստանի համար առաջիկայում կհաստատվի մոտ 150 մլն դոլար օգնություն:

«Գունավոր» եւ «անգույն» հեղափոխությունները «խժռում» են վարչապետներին

Վազգեն Մամուկյան, Չարս Իսուկխանի եւ Թենզիզ Կիսովանի, Սուրեթ Տուսխյան, Վազգեն Սարգսյան, Չորան Չինչիշ, Չուրաք Ժվանիս, Յուլյա Տիմոշենկո... n°1 է հաջորդը

Ուկրաինայի արդեն նախկին վարչապետ Յուլյա Տիմոշենկոն «թավեյա» հեղափոխությանը իշխանության եկած բախավոր վարչապետներից է: Եիտե է, նա ազատվել է լուսաբանից, սակայն չի ստանվել կամ մահացել անհասկանալի հանգամանքներում: Վերջին 15 արժանիքները բազմաթիվ երկրներում տեղի ունեցած «գունավոր» կամ «թավեյա» հեղափոխությունները որոշեցին օրինակաբար լինի մի լուսաբանականություն կամ ոչ, «խժռել» են այդ հեղափոխությունների առանցքային դեմքերին: Առանց մեկնաբանությունների, առանց մանրամասների մեջ մտնելու ներկայացնենք ուսագրավ ժամանակագրություն:

ITAR-TASS-PHOTOUR

Հայաստանի 3-րդ հանրապետության առաջին վարչապետ Վազգեն Մամուկյանը կոմունիստական իշխանության դեմ լուսաբանող Հայոց համազգային շարժում կուսակցության առանցքային դեմքերից էր: Իշխանությունից կոմունիստների հեռացվելուց հետո Հայաստանում 1990 թ. երկու առանցքային լուսաբանումները զբաղեցրին Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը՝ Գերագույն խորհրդի նախագահ, եւ Վազգեն Մամուկյանը՝ վարչապետ: Ընդամենը մի ֆանի ամիս անց Մամուկյանը լուսաբանումները:

Մանկ արվեց: Հայաստանում իշխանությունը ամբողջովին կենտրոնացավ Տեր-Պետրոսյանի եւ նրա շրջապատի ձեռքում:

1991 թ. Մոսկվայից եղարար Եւալդին Եւալդին «օրենքով գող» Չարս Իսուկխանի եւ չկայացած նկարիչ Թենզիզ Կիսովանի օգնությամբ ստեղծվեց Զվարթ Գամախոսիային: Վերջինս որոշ ժամանակ անց անհայտ հանգամանքներում ստանվեց Սեպրեյիայի անտանդանում:

1992 թ. Եւալդին Եւալդին վերադարձավ Թբիլիսի, մի ֆանի ամիս անց Իսուկխանի եւ Կիսովանի, որոնցից առաջինը Վրաստանի փաստացի զինվորական ղեկավարն էր, իսկ Կիսովանին Սեպրեյանը եւ իշխանության ֆաղափարված թեւը, հեռացվեցին իշխանությունից եւ բանտարկվեցին:

1993 թ. ամռանը Նախիջեւանի Գիս Նախագահի Չեղար Ալիեի օժանդակությամբ դարաբարյան

լուսաբանող «հեռուներից» Սուրեթ Չուսխյանը Գյանջայում առաստառեց ընտրված նախագահ Արուստիզ Էլչիրեյի դեմ, մի ֆանի օրվա ընթացքում զորեղ շարժվեց դեմի Բաբու: Էլչիրեյին այլ բան չէր մնում, ֆան հեռանալ հայրենի Նախիջեւանի Ջեյհի գյուղ: Չեղար Ալիեը ռազմապետական հեղաշրջման արդյունքում Սուրեթ Չուսխյանի աջակցությամբ Ադրբեջանում գրավեց իշխանությունը: Ընդամենը մեկ արի անց Չուսխյանը այլևս ղեկ չէր Ալիեին: Չեղար Ալիեը կազմակերպելու մեղադրանքով Ալիեը նրան բանտարկեց:

1997 թ. վերջերին 98 թ. սկզբներին Հայաստանում Վազգեն Սարգսյանի եւ իշխանության ռազմական թեւի ներկայացուցիչների ճնշման սակ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը հրաժարական տվեց: Իշխանության եկավ Ռոբերտ Ջոհարյանը: Մեկ արի անց՝ 1999 թ. խորհրդարանական ընտրությունների արդյունքում Սարգսյանը եւ նրան միացած Կարեն Դեմիրճյանը ակնհայտ հաղթանակ տարան: Սարգսյանը դարձավ վարչապետ, Դեմիրճյանը՝ Ազգային ժողովի նախագահ: Ընդամենը մի ֆանի ամիս անց փաստացի իշխանության եկած Սարգսյանը եւ Դեմիրճյանը 6 այլ բարձրաստիճան

լուսաբանողների եւ լուսաբանողների հետ դարձան ահաբեկչության զին:

2000 թ. հոկտեմբերի 5-6-ը Բելգրադում տեղի ունեցավ հեղափոխություն: Չորան Չինչիշն առանցքային դեմքերից էր, որ կարողացավ փողոց դուրս բերել հարյուր հազարավոր սերբերի եւ սաղաթել Սլոբոդան Միլոսեվիչին: Մեկ արի անց Չինչիշը Հաագայի հանցագործների դատարանին հանձնեց Միլոսեվիչին: 2003 թ. մարտին Սերբիայի վարչապետ Չորան Չինչիշը ստանվեց Բելգրադում, կառավարության շինարարության անհայտ Նեմանյանի արձակած գնդակից:

2003 թ. նոյեմբերին Վրաստանում իշխանությունից հեռացվեց Եւալդին Եւալդին: Այսպես կոչված «վարդյա» հեղափոխության իրագործման մեջ առանցքային դեմքերից էր Չուրաք Ժվանիսը Միխայիլ Սաակաշվիլու եւ Նինո Բուրջանաձեի հետ: Սաակաշվիլին դարձավ նախագահ, Ժվանիսը նշանակվեց վարչապետի լուսաբանում: 2005 թ. փետրվարին Ժվանիսին մահացած գտան Թբիլիսիի բնակարաններից մեկում: Լուսաբանական վարկածի համաձայն, նա խեղդվել էր գազի արտադրությամբ:

ՌԵԴԱԿՏՈՐ ԿՐԻՍՏՈՒՆ

«Տակամարտությունը չի կարող լուծվել սահմանները փակ դաշտում», հավաստեց Է. Բաան Սոյաքը

Օրեր «Ազգի» խմբագրությունը «Թուրք-հայ գործարար միություն» (TABDC) ստեղծել է միությունը նախագահ Է. Բաան Սոյաքի՝ APA գործակալությանը սված հարցազրույցը: Դա ուսագրավ տեսակետներ է դարձնում կոմունիստների հայ-թուրքական հարաբերությունների, այնպես էլ դարաբարյան հիմնահարցի վերաբերյալ: Հարցազրույցը մասնակի ներկայացնում են կրճատումներով:

- Ինչպե՞ս եմ գնահատում թուրք-հայկական սննդական հարաբերությունների ներկա իրավիճակը:

- Հակառակ բոլոր դժվարություններին, սննդական հարաբերությունները լավ են զարգանում: Ընթացող զորքեր են փոխադարձ հարաբերություններ ստեղծում: Նրանք հիմնականում համագործակցում են օտարական եւ միջինասիական երկրներում: Սփյուռնա-հայերից բացելու ցանկանում են համագործակցել Անատոլիայի գործարարների հետ:

- Ինչպե՞ս է ադրաբեյջանական ընդհանուր ծավալը ներկայումս:

- 100-120 մլն դոլարից մոտավորապես է: Մեր կազմակերպությունը մի քանի տարի անընդմեջ մեկնում են համագործակցում են հայերի հետ սրահայտների, հեռահաղորդակցության, զբոսաշրջության եւ սեփական արդյունաբերության ոլորտներում:

- Իսկ այդ ծրագրերով դրական ադրաբեյջանի հաստի՞ եմ:

- Իհարկե: Թուրք հասարակությունը ավելի լավ է այժմ ճանաչում հայերին, Հայաստանը: Նրանք հասկանում են, որ հայերից բացելու ցանկանում են բարեկամական մթնոլորտում ադրաբեյջանի հետ: Ընդհանրված է նեյլ այժմ, որ հոգուր Հայաստանի Ռուսաստանի վարչապետի հանդեպ: Թուրք հասարակական կարծիքը կողմ է հայ-ադրաբեյջանական հակամարտության առավել անկողմնակալ լուծմանը: Ա-

նատոլիական նախագահի դիմագրված սննդական դժվարությունները թուրք-հայկական սահմանի փակման հետեւում են: Այդ հարցում Ադրբեջանը նույնպես (Հայաստանի չափ) լուսաբանում է:

- Այնպե՞ս է, որ Թուրքիան ինչ-ինչ դրական ֆայլեր ձեռնարկի՝ բացելու Հայաստանի հետ սահմանը:

- ԵՄ-ն ակնկալում է, որ այդ սահմանը բացվի, եւ ոչ մի լուսաբանող չկա արգելելու: Եվրոպացիները ադրբեյջանցիների մասն չեն մտածում: Ուզում են ասել, Ադրբեյջանի եւ Հայաստանի միջեւ գոյություն ունեցող հակամարտությունը չի կարելի լուծել սահմանները փակ դաշտում: Ինչպես տեսնում ենք, մինչ օրս չի լուծվել: Ադրբեյջանը մտածում է բանեցնում Թուրքիայի վրա, որ սահմանը փակ դաշտում: Բայց այս ֆաղափարական փոփոխությունը կհեռացնի Թուրքիայի գործը եւ նա հակամարտության լուծման նոր հնարավորություններ կգտնի, որով կդադարանի միջազգային հասարակությունը:

- Չե՞ր կարծիքն այսպես կոչված Հայոց զեղաստանության վերաբերյալ:

- Մենք մտած հարցերով չենք զբաղվում: Բայց ցանկանում ենք, որ երկու կողմերը միասին լուծեն այդ հարցը, տեղեկություններ եւ փաստաթղթեր փոխանակեն: Ես հարցին մոտենում եմ բարոյական տեսակետից: Ինձ վրա մեծ տրամադրություն է գործում այն, որ Անատոլիայի հայերը 2-3 սերունդ օտար երկրներում ադրաբեյջանից են: Ինչպե՞ս է լուսաբանում եւ իրենց ավանդույթները: Եվ չնայած նրանց ուզում եմ ասել՝ «վերադարձե՛ք ձեր տները», ներխուժող եմ, որ նրանք չեն վերադառնա: Բայց եթե սահմանը բացվի, Անտոլ կամո՞հ հազարավոր հայեր որոշեցին զբոսաշրջիկ կզան Անատոլիա:

- Դու՞ք հավատում եմ, որ երբեք սահմանը կբացվի եւ հայերն ու թուրքերը կհասնեն:

- Հավատում եմ, որ կարճ ժամանակում սահմանը բացվելու է, խաղաղությունը հաստատվելու է Հարավային Կովկասում: Ադրբեյջանում Հայաստանը ղեկ է ինչ-որ համաձայնության հասնեն: Դրա համար սահմանը ղեկ է բացվի: Անտոլ, Դարաբեյջանի կարգավիճակի հարցը կարեւոր է, բայց ղեկ է ինչ-որ բանաձեւ գտնել, որ երկու երկրները հասնեն համաձայնության: Կարող է թուրք գործարար ժամագործակցել դարաբարյան գործարարի հետ, եթե խաղաղություն չլինի: Ինչու ոչ: Անտոլի համար երբեք խոչընդոտներ չեն լինում: Բայց Լեւոնյանի Դարաբեյջան միջազգային հանրության կողմից ծանաչված չէ, ուստի ներդրումներ անելու երաշխիքներ չկան: Կացությունը նույնն է Հյուսիսային Կիպրոսում, որտեղ կառավարիչ չի ներդրում: Կարծում եմ, զբոսաշրջությունը առաջին ֆայլ է, որ կարելի է իրականացնել, եթե խաղաղությունը հաստատվի եւ սահմանները բացվեն: Հարավային Կովկասը զբոսաշրջության ամենահարուստ հնարավորություններն ունի աշխարհում: Այս տարածաշրջանը հազարավոր զբոսաշրջիկների կարող է գրավել:

- ԹՀԳՄ-ն դե՞ռ լուսաբանում է Բաբու-Թբիլիսի-Ջեյհան խողովակաբարի անցումը Հայաստանով:

- ԹՀԳՄ-ն այդ խողովակաբարն անվանել էր «խաղաղության խողովակաբար»: Բոլոր շահագրգիռ երկրները, Ադրբեյջանը ներառյալ, ընդունում են, որ սննդաբարյան առավել շահավետ է, որ խողովակաբարն անցնի Հայաստանով: Դա 20 տոկոսով կնվազեցնի ծախսերը: ԽՍՀՄ-ի ժամանակներից մնացած խողովակաբարեր կան Հայաստանում, դրանք փոքր ներդրումներով վերանորոգելու դեմքում Թուրքիան եւ Ադրբեյջանը մեծ եկամուտներ կարող են ունենալ:

- Ինչպե՞ս է թուրք հասարակությունը լուսաբանում ձեր արտահայտած զարգացման, տեսակետներին:

- Թուրք հասարակությունը հոգն է ձեռնարկելու է ֆաղափարական դժվարություններից: Մենք ունենք Կիպրոսի հարցը, որ 30 արվա վաղեմություն ունի եւ դեռ շարունակվելու է: Ունենք հարցեր Իրաքի եւ Սիրիայի հետ: 7-8 արի առաջ թուրքերը չէին դատարարում Ադրբեյջանին, բայց իսկա գտնում են, որ Ադրբեյջանը բավականաչափ ջանքեր չի գործարարում խաղաղության համար:

- Ի՞նչ արդյունքի կհասնեն ձեր ջանքերը, եթե Հայաստանը տարածային լուսաբանումներ ներկայացնի Թուրքիային:

- Տարածային լուսաբանումներն անհիմն են, եւ չեն հանդիմել մի հայի, որը լրջորեն աշխատի այդ ուղղությամբ: Սփյուռնա-հայերի փոքր լուսաբանումները լրջորեն չեն ընդունվում համայնքի կողմից: Երկու երկրների սահմանները միջազգային ընդունված են, եւ այդ լուսաբանումները կվերանայն անմիջապես, որ դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատվեն Թուրքիայի եւ Հայաստանի միջեւ: Ադրբեյջանի թուրքերը ղեկ է հեռանում Եվրոպայի օրինակով, որտեղ սահմաններ չկան, եւ մարդիկ կարող են ազատորեն տեղափոխվել: ՌՎ կարող է այսօր տարածային լուսաբանումներ ներկայացնել Եվրոպայում: Դժբախտաբար, մտան հարցեր գոյություն ունեն միայն մեր տարածաշրջանում:

- Հայաստանում օտարական զինվորական բազաներ կան: Չե՞ր կարծում, որ դա վստահում է թուրքական կառավարիչներից Հայաստանում:

- Ռուսաստանը ստանալի է Թուրքիայի համար: Ընդհանրապես՝ Թուրքիան կարող է օգտվել դրանից: Թուրքերը մեծ փորձ ունեն դրանում, աներկայան բազաները երկար ժամանակ գտնվում են Թուրքիայում: Թուրքիան Ռուսաստանի հետ համագործակցելով կարող է խաղաղություն լուսաբանել Հարա-

վային Կովկասում: Ռուսաստանը դրանից ավելի է շահեւոր, ֆան իր բազայի ներկայությունից:

- Ադրբեյջանի կառավարության կամ ոչ կառավարական կազմակերպությունների ճնշումներին ենթարկվել է Հայաստանի հետ հարաբերությունները կարգավորելու մեր ջանքերում:

- Մենք ցանկանում ենք խաղաղություն հաստատել հայերի ու թուրքերի միջեւ եւ հավասարեցնել ենք, որ մեր գործունեությունը իմք է ծառայելու խաղաղության հաստատման ամբողջ Հարավային Կովկասում: Մյուս կողմից՝ մենք (հակամարտության) հարցին տարբեր մտածում: Բոլոր նրանց, ովքեր միայն Ադրբեյջանի շահերն են լուսաբանում, ասում են, որ Թուրքիայի շահերն էլ ղեկ է հաշվառում:

- Թուրքիայի արգելափակումը լուսաբանում է ձեր գործունեությունը:

- Մենք կառավարության հետ կապված չենք: Մենք ոչ կառավարական կազմակերպություն ենք, որ փորձում ենք կարգավորել Հայաստանի հետ Թուրքիայի հարաբերությունները: Մենք ոչինչ չունենք Թուրքիայի, Հայաստանի կամ Ադրբեյջանի դեմ: Թուրքիայի արգելափակումը լուսաբանում է մեր գործունեությունը:

- Իսկ ձեզ աջակցում են ադրբեյջանցիները կամ ադրբեյջանական կազմակերպությունները:

- Ոչ մի ադրբեյջանցի կամ ադրբեյջանական կազմակերպություն չի լուսաբանում մեզ, երբ մենք բացահայտում ենք ծրագրերը: Ընդհանրապես՝ բացել են ցանկանում, որ Ադրբեյջանը էլ ընդգրկվի մեր գործունեության մեջ: Մենք տուրք ընդարձակելու ենք մեր գործունեության ծավալները եւ ընդգրկվելու են նաեւ Ադրբեյջանում ու Վրաստանը:

ԱԶԳ

Մեակույթ

Ռուբեն Սեակը 20-րդ դարի մեր այն մտածողներից է, ում հասարակական, ազգային գործունեությունը, գրական ժառանգությունը առավել վաս է ուսումնասիրվել: Նա՝ Ռուբեն Սեակը կարծես միշտ էլ զսնվել է սովորում, հանրապետի անստեղծ էր մեծությունը: Եթե մեր գրականության դասական մեծ խոսվել է նրա մասին, ապա միայն որդես ևնարական բանաստեղծի:

Վլադիմիր Պետրոսյանը դա մախ եւ առաջ բացատրում է նրանով, որ Ռուբեն Սեակը հայկական որեւէ ազգային կուսակցության չի դասակարգվել: Ավելին, Սեակը հաճախ է հանդես եկել կուսակցականների, հասկալիքային հեղափոխական դաժնակցության անդամների և նմանատիպների: Եթե որեւէ կուսակցության գործունեությունը և նմանատիպները և ուրիշ կու-

թյուն է, որ իրեն համարում է անսխալական...»: Խիստ է դասաբան-վլադիմիր Պետրոսյանը: Բայց ավելի խիստ է եղել Ռուբեն Սեակը: «Ինչո՞ւ են հայերին կոտորում, հարցնում էր Ռուբեն Սեակը եւ սալիս իր գնահատականը, որովհետեւ... «սարեց»-ները, «սոցիալիզմ»-մարդերը, ազգին «խելոք»-ները, սակայն չեն մտածած այդ նախնական հար-

Ռուբեն Սեակն իր եւ մեր ժամանակներում

Մեր մեծ մտածողի իրական արժեքը ներկայացնելու համար սոսկ վերջին 30-35 տարիների ընթացքում տեղադրված նկատման, երբ «Ռուբեն Սեակի անվան մշակութային հիմնադրամ» (հիմնադիր ու ղեկավար՝ Հովհաննես Զիլինկիրյան) լուրջ գործունեություն ծավալեց: Բանաստեղծի արվեստի լուրջ ուսումնասիրությունը թույլ տվեց անչափ կարևոր հրատարակություններ իրականացնել: Պոլսում 1971 թ.-ին հրատարակվեց «Հաւաքածոյ արեւմտահայ գրողներու» ֆառահատարակը: Փարիզում Հովհաննես Զիլինկիրյանի խմբագրությամբ 1986 թ.-ին տպագրվեց «Ռուբեն Սեակ եւ փրցուելի ուղեւորներ» ուսումնասիրությունը: Հայաստանի գրականագետներից Ալեքսանդր Թովմյանը բարձրակարգ ուսումնասիրություններ է ստեղծում: Ռուբեն Սեակի անմեղամյա մրցանակաբաշխությունները, որոնք անցկացվում են Հովհաննես Զիլինկիրյանի եւ բանաստեղծի դասեր՝ Շամիրամ Սեակի նախաձեռնությամբ, լուրջ ազդակ են Սեակի ժառանգությունը ամբողջությամբ ներկայացնելու համար:

Սակցության անդամը, կարելի է դա համարել սոսկ կուսակցական տարաբար: Սակայն Ռուբեն Սեակն ընդհանրապես որեւէ կուսակցության անդամ չէր: «Եթե Դամիլ Վարուժանին դէս, Սիամանթոյին դէս դաժնակցական գործիչ մըլլար, անոնց դէս կը փառաբանուէր», գրել է Անդրանիկ Ծառուկյանը: ՀՀ-ն չէր կարող եւ չէր էլ ցանկանա Ռուբեն Սեակի ամբողջ մեծությունը ներկայացնել: Ռուբեն Սեակն անխնայ ևնմանատիպային անհետեսես ու անհրաժեշտական գործունեությունը, հասկալիքային երիթորների հետ Դաժնակցության համաձայնությունը նկատի ունենալով: Սեակը միշտ էր գնահատում այս անփառունակ, անխնայ համաձայնությունը: Ուսումնասիրելով Ռուբեն Սեակի հասարակական եւ ազգային գործունեությունը՝ Վլադիմիր Պետրոսյանը համոզված է, որ Դաժնակցությունը սխալվեց համաձայնության գալով երիթորների հետ: Այդ սխալի հետևանքները մինչեւ օրս չի հաջողվել վերացնել: Աստիճակ են իջել Դաժնակցության անդամ ԵԱՏ Սեռուդներ, բայց ամբողջ խնդիրն այն է, որ մինչեւ հիմա Դաժնակցության ղեկավարները ոչ ոք չեն երիթորների հետ համագործակցելու հարկադրական հայլ էր: Բայց ո՞վ էր նրանց հարկադրել կասարել այդ հայլը: Պարկեցությունը թախանջում է, որդեսգի Դաժնակցությունը ոչ թե արդարանա, այլ ընդունի իր սխալը եւ ներողություն խնդրի իր ժողովրդից այդ անմիտ համագործակցության ողբերգական հետևանքների համար: «Բայց թարկեցությունն այդ կուսակցության համար չէ: Երեւի թե աշխարհում այն միակ կուսակցու-

ցունին վրայ... Որովհետեւ այդ ԻՆՉՈՒՆ հսկայ անկիւնաբար է Յեղափոխութեան, եւ որովհետեւ այդ բառին տակն կրնան անհաճոյ բաներ դուրս գալ իրենց ԵԱՏ-ում համար, ինչպէս կարիճներ ֆարի մը տակն...»: Ռուբեն Սեակն անչափ խիստ էր վերաբերվում ազգակործան ամեն մի գործունեության, ինչով էլ դա դասադասարանի: Բարոյականության օրենքներն էին խախտվում: Բոլոր ժամանակների եւ բոլոր ազգերի մեծագույն մտածողներից մեկը՝ Ֆեոդոր Դոստոևսկին ասում է. «Միայն թվում է, թե մարդկությունը զբաղված է առեւտրով, դայմանագրեր կնքելով, դասերազմներով, գիտություններով, արվեստներով: Նրա համար միայն մի գործն է կարևոր եւ այդ գործն է նա կասարում իր համար, դարձում է այն բարոյական օրենքները, որոնցով աղյուս է: Բարոյական օրենքներն արդեն գոյություն ունեն. մարդկությունը միայն իր համար դարձում է դրանք եւ այն անկարևոր ու աննկատ է թվում նրանց համար, ում հարկավոր չէ բարոյական օրենքը, ով չի ուզում դրանով աղյուս: Բայց բարոյական օրենքի այդ դարձումը ոչ միայն զվտավորն է, այլեւ ամբողջ մարդկության միակ գործը»: Մեծն Դոստոևսկու այս խոսքերը վերաբերում են ոչ միայն դասաբան Վլադիմիր Պետրոսյանի «Ռուբեն Սեակը եւ մեր ժամանակը» աշխատությանը, այլեւ Ռուբեն Սեակին, նրա ու մեր ժամանակին ընդհանրապես:

Անչափ կարևոր աշխատություն է ներկայացվող գիրքը ոչ միայն այն առումով, որ համեմատաբար նորովի է մեկնաբանում հայերիս համար կարևոր ժամանակն ու անձինք:

ՍԵՐԳԵՅ ԳՒՄԵՆԻՆ

1600-ամյակի գիտաժողով Սր. Էջմիածնում

Ստվածաբանական մասնաճյուղի հայերեն թարգմանության 1600-ամյակի առիթով, նախագահությամբ Գարեգին Բ Ամենայն հայր կաթողիկոսի հոկտեմբերի 6-9-ը Մայր աթոռ Սր. Էջմիածնում կազմակերպվելու է միջազգային գիտաժողով, որը կընթանա Գեորգյան ճեմարանի Մայր դպրոցում՝ հայերենի, սփյուռքի եւ արեւելի 20 աստվածաբանների, գիտնականների մասնակցությամբ: Գիտաժողովին կմասնակցեն ժողով Ալիֆանյանը (ԱՄՆ), Կլոդ Կոֆը (Կանադա), Վիգեն Դազարյանը (Երևան), հայր Վահան Հովհաննիսյանը (ԱՄՆ), Պատմ. Մանվել Ծիցուցյանը (Կանադա), Պետրոս Ուրբեկ (Ֆրանսիա), հայր Եսայի Ուրբեկ (Ֆրանսիա), Մայիլ Սթոունը (Երևան), Նիրա Սթոուն (Երևան), Ռոբերտ Թամսոնը (Անգլիա), Գաբրիել Ուրբեկ (Գերմանիա) եւ ուրիշներ: Իբրեւ համաժողովի կարգադիր մարմնի անդամ է կեղծապես հայրադարձված կարգադրությամբ նշանակվել է հայր Վահան Հովհաննիսյանը, անդամներն են՝ Վահրամ Ին. Մելիքյանը եւ որն Ազատ Բողոքյանը: Հոկտեմբերի 8-ին ժողովականները կայացնեն Օսկար Սր. Մետրոպի շինարար: Գիտաժողովը կավարսվի հոկտեմբերի 9-ին՝ Թարգմանաչափ տոնի օրը՝ Սր. դասարանով:

Մ. Բ.

Ստորոտան գոհ է այսօրվա փնտրող ու պրայսող երիտասարդից

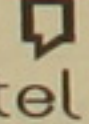
«Զեմ ուզում բարձրաձայնել Հայաստանի հանդեպ ունեցած սիրտ մասին, բայց լիքիս ասեմ, որ այս երկիրը ԵԱՏ հարազատ է ինձ ու սիրտս համար իրական հիմք ունենում, երկ լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ ասաց անվանի ռեժիսոր, Թովմյանի Երթ Ռուսթավելու անվան թատերական ակադեմիական թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Ռոբերտ Ստորոտան: Հետ էլ բացատրեց «իրական հիմքերը».

«Եղել եմ Փարազանովի, Ամենայնի, Ղափլանյանի, Էլիբեկյանի մեթոդը, ճանաչել եմ հայ բազմաթիվ կոմպոզիտորների, եւ ԵԱՏ-ի ազդեցությունը հետազոտում զգացել եմ ստեղծագործություններս վրա»:

Ռոբերտ Ստորոտան Հայաստանում է 10 տարվա ընդմիջումից հետո: Այսօր նրա այցը Երթուրյան մոնոնեթրալոգիաների «Ամենոն» 3-րդ միջազգային փառատոնի Երթուրյան Երթուրյան լավագույն 10 ներկայացումներից մեկն է ճանաչվել: Ի դեպ, ռեժիսորը «Համլետը» բեմադրել է 5 անգամ, այս թվում՝ Անգլիայում, Ռուսաստանում, Թուրքիայում: «Ներսեսու զուգե մի չարածի էր նստած, որ փորձում էր անընդհատ հասկանալ ինչ էր նրա կուլտուրան, եթե անընդհատ ու նոր մոտեցումներով «Համլետ» բեմադրեմ»:

Պրայսող ու նոր մոտեցումներ փնտրող ռեժիսորը գոհ է այսօրվա թատրոնի երիտասարդ սերնդից: Գնում է, որ երիտասարդները չնայած գիտելիքներով զինված են ավագներին, անընդհատ նորարարություն են փնտրում, փորձում են ամեն ինչ հասկանալ: Երիտասարդ ռեժիսորներին Ստորոտան խորհուրդ տվեց ամենից առաջ լավ հասկանալ սեփական անձը, խոստովանել սեփական թերությունները, ինչից հետո միայն գրույցի մեջ մտնել հանդիսատեսի հետ:

ԹԱՄԱՐ ՄԻՆԱՅԵՆ

armentel

ԹԱՓՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՏԵՐԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Արմենել»-ը Հայաստանում գործող հեռահաղորդակցության դաժնակցական օպերատորն է, որն ունի ավելի քան 800.000 բաժանող եւ գործունեություն է ծավալում համարաթվային ինչ-դիտ ԵԱՏ-ական այնպիսի ֆիզիկալ հեռախոսային ցանցերի բնագավառում: «Արմենել»-ը տարեկան միլիոնավոր դոլարների ներդրումներ է կատարում համարաթվային ֆիզիկալ հեռախոսակալի ենթակառուցվածքների թվայնացման եւ ԵԱՏ-ական կալի ծառայությունների ընդլայնման եւ նոր տեխնոլոգիաների ներմուծման ուղղությամբ: Ներկայումս «Արմենել»-ը զսնվում է մասնագիտ ծառայությունների ընդլայնման փողով, եւ իրականացնում է իր աշխատանքի եւ գործընթացների հիմնական վերակազմավորում՝ առաջարկելով նոր հետախոս աշխատանքի դիմա-միլ եւ եռանդուն անձանց, ովքեր փնտրում են հետախոս եւ խոսունմայից աշխատանքային միջավայր:

Պատճենի անվանումը՝	հեռափոխային ճարտարագետ	Զեկուցում է՝	ինժեղանագիտն տեխնոլոգիայի Գլխավոր տնօրենին
Համառոտ նկարագիրը՝	Պայմանագրային բջջային բիլինգ ինժեղանագիտի օնտուրների ղեկավարում		
Պահանջները.	<ul style="list-style-type: none"> - Բարձրագույն կրթություն - Աշխատանքի վերաբերող դասընթացներ. վերադաստատում պայմանագրային բջջային կալի բիլինգի, ծրագրային լեզուների վերադաստատում, որոնք օգտագործվում են Արմենելում եւ - Ցանցի արմինիտրացիա. հիմնական գիտելիք (TCP/IP, VPN, Internet, Intranet) հեռախոսակալի ծառայությունների եւ համակարգերի ԵԱՏ-ական իմացություն - Ծրագրավորում-վերլուծություն. հիմնական գիտելիք՝ ODBC, Transact-SQL, Oracle, Visual FoxPro 6.0, ODBC, Internet, Email, Microsoft Office - Համակարգի եւ կամ Ցանցի Դիզայն. Ցանցի նկարագրի եւ համակարգի ԵԱՏ-ական ոլորտների մասնակցություն - Ղեկավարության հմտություններ. Օպերատիվ փորձ եւ կառավարման գիտելիքներ: Կարողանալ կազմակերպել եւ ղեկավարել բաժնի աշխատանքները : 		
Պատրաստվածությունները.	<ul style="list-style-type: none"> - Ոնտուրների կառավարում - Միացման սերվերի ավտոմատ ԵԱՏ-ական - IMSI-բջջային համարի լինկի ստեղծում - Համակարգից օգտվողների գրանցում եւ մուտքի հաճախում - Օգտվողների գործողությունների հսկում - Տվյալների գաղտնիություն - Համակարգի եւ տեխնոլոգիական տեսիլք - CBOSSbcc-ի Patch set կիրառում - Չանգի գնահատման գործընթացների հսկում եւ աջակցում - Արմինիտրացիալ բառարան - CBOSSbcc ԵԱՏ-ական հսկում 		

Դիմումը ներկայացնել՝ «Արմենել» ՀԳ, Կարբերի վարչություն, Ահարոնյան 2, Երևան 375014

Ավարտման ժամկետը՝ 2005թ. սեպտեմբերի 25-ը

Ռավիթ Գրիգորյան.

«Վնասվածքները խանգարում են լրիվ ուժերով գործելու»

Ղազարյանի «ԵՇԻ Բոգասիրում» հանդես եկող «Միկայի» նախկին կիսադասարան Ղազարյանը որոշ ընդմիջումից հետո կրկին հրավիրվել էր ազգային հավաքական:

- Ղազարյանը, ինչպես և իր ժամանակակիցը այդ ընդմիջումը եւ ինչպես իր «Միկայի» սրամարտականությանը եւ կրկին Երեւան ժամանել:

- Հոդադրանքի հավաքականի հետ հանդիմանը չէի հրավիրվել, որովհետեւ վնասվածք ունեի եւ գրեթե մեկ ամիս չէի խաղում: 2 հանդիմանը բաց թողնեցի՝ մկանս էի ձգել: Փառվածս, հիմա ամեն ինչ նորմալ է, թեւեւ դեռ 100 տոկոսով չեմ վերականգնվել: Որոշ ցավեր ունեմ եւ ցավազրկումից հետո եմ խաղադաս մտնում: Վերջին երկու հանդիմանները «Կայրաթի» եւ «Իրսի» հետ լավ խաղացի: Կարծում եմ, դա էր մասնաճառը, որ կրկին հավաքական հրավիրվեցի: Ըստ ուսուցիչի: Յուրաքանչյուր ֆուտբոլիստի համար էլ մեծ դասեր կուսուցանվեն եւ հավաքականում խաղալու:

- Հավաքականի մարզիչների հետ լեզունակցությունը անմիջական կապ ունե՞: Ձեզանցից դա հանդիման են խաղերի շեսաժարակները, կամ էլ զանգահարում, հեռախոսում են ձեր մարզավիճակով:

- Ամենիցանկար թացակայում է: Մեր թիմերի մարզիչների հետ էլ ոչ մի կապ չկա: Կարծում եմ, մեր մասին հիմնական տեղեկատվությունը ստանում են մամուլից:

Ղազարյանը ԵՇԻ Բոգասիրում:

- Ղազարյանը եւ համարում: - Զգիտեմ: Ղազարյանը խնդիր է: Գուցե նրանց բավարարում է նման եղանակով տեղեկատվություն ստանալը:

- Վերադառնա՞նք «ԵՇԻ Բոգասիրում» ձեր գործերին:

- Ամեն ինչ նորմալ է, մարզադաս վնասվածքներն առայժմ հնարավորություն չեն ընձեռում ուժերիս լրիվ ծանրաբեռնվածությամբ խաղալու: Մասնակցել եմ 18 խաղի եւ դարձել «Կայրաթի» դասարան խաղի մեկ գոյի հեղինակ: Խաղում եմ ինձ հոգեհարազատ ձայն կիսադասարանի գոտում: Խաղադասում ոչ միայն Արամ Ոսկանյանի, այլեւ թիմի մյուս խաղացողների հետ էլ լավ համագործակցում եմ: Ընդհանուր առմամբ գոյի եմ ելույթներիցս ու թիմում սեղծված մայրամուտներից:

- Ինչպիսի՞ խնդիր է դրվել թիմի առջեւ այս տարի:

- Խնդիրը վեցյակում տեղ գտնելն է: «ԵՇԻ Բոգասիր» ֆինանսական հնարավորությունները սուղ են, ուստի առայժմ դժվար է մրցակցային տեղերի համար մայրաքաղաքի խնդիր դնել: Թեւեւ թիմի մեծամասնությունը լեզունակցություն են, հիմնականում ուկրաինացիներ: Կան նաեւ ֆուտբոլիստներ Ռուսաստանից, Ուզբեկստանից եւ Թուրքմենստանից: Հեռավորական է, որ ղազարյան ֆուտբոլիստ թիմում չկա:

- Թիմի հետ մայրամուտի որքան ժամանակով է: Ժամկետն ավարտվելուց հետո մասնաճառը:

- Առայժմ ոչ: Մայրամուտի ժամկետը լուրջ է հաջորդ տարվա վերջին: Սակայն այս առաջնության ավարտից հետո ակումբի ղեկավարության հետ կքննարկվեն: Հնարավոր է, որ ակումբի ղեկավարությունը այլեւ չքանակապես, որ ծառայակցի ելույթներս, կամ էլ եւ դժգոհ լինեմ մայրամուտից: Այնուամենայնիվ կրկին չեմ կարող ստել, թե ինչպես կլիստավորվի հետագա կյանքս: Ընդհանուր առմամբ, մեկ տարի էլ ցանկանում եմ մայրամուտի կրկին, սակայն ասացին, որ Ղազարյանում լեզունակցությունների հետ նվազագույնը 2 տարի եմ գործարկ կլնում: Մինչեւ խաղադասի ավարտը գուցե նաեւ առաջարկներ ստացվեն այլ թիմերից: Առայժմ կրկին ոչինչ չկա: Կարծեմ, կեստեղծ:

Պատանի ժամափոխները սկսում են մրցավեճը

Այսօր Սերբիայի Հերցեգ Նովի ֆուտբոլի մեկնարկում էր մասնակցների եւ աղջիկների տարիքային տարբեր խմբերի ժամափոխ Եվրոպայի առաջնությունը: Այն կանցկացվի Եվրոպայի մրցակազմով, 9 տարեկան միջին, բավական ցածր մրցակազմով կազմումի հայաստանի մասնակցությունը: Ընդհանուր առմամբ տարիքային 5 խմբերում մեղադրելի համար մայրաքաղաքի 23 ժամափոխներ՝ 15 տարեկան եւ 8 աղջիկ:

Փաշինյանն ու Յուրի Համբարձումյանը:

Մինչեւ 10 տարեկան մասնակցների մրցավեճին կմասնակցեն Ռաֆայել Գաբրիելյանը, Հովհաննես Գաբրիելյանը, Կարեն Գրիգորյանը եւ Արա Դիլոյանը: 4 ժամափոխներ կմասնակցի մինչեւ 12 տարեկանների մրցավեճին: Տարիքային հաջորդ խմբում հանդես կգան Դիանա Մնացականյանը եւ Լուսինե Կարապետյանը: Մինչեւ 16 տարեկան ժամափոխներին միջինում կմասնակցի մինչեւ 16 տարեկանների մրցավեճին: Մինչեւ 18 տարեկանների մրցավեճին: Մինչեւ 18 տարեկանների մրցավեճին: Մինչեւ 18 տարեկանների մրցավեճին:

Աղջիկների մրցաժամանակներում մասնակցների թվում կլինեն Ասողիկ Խաչիկյանն ու Սուսաննա Գաբրիելյանը: Լուսինե Թորոյանը կմասնակցի մինչեւ 12 տարեկանների մրցավեճին: Տարիքային հաջորդ խմբում հանդես կգան Դիանա Մնացականյանը եւ Լուսինե Կարապետյանը: Մինչեւ 16 տարեկան ժամափոխներին միջինում կմասնակցի մինչեւ 16 տարեկանների մրցավեճին: Մինչեւ 18 տարեկանների մրցավեճին: Մինչեւ 18 տարեկանների մրցավեճին:

Նշենք, որ տարբեր տարիքային խմբերի մասնակցները մրցակազմում կմասնակցի մինչեւ 16 տարեկանների մրցավեճին: Մինչեւ 18 տարեկանների մրցավեճին: Մինչեւ 18 տարեկանների մրցավեճին: Մինչեւ 18 տարեկանների մրցավեճին:

Արամովիչն ընդլայնում է գործունեությունը

Լուդոնի «Չելսիի» սեփականատեր Ռոման Արամովիչն ընդլայնում է իր գործունեությունը: Նավթային գործարարն ու Չուկոտկայի նահանգապետը որոշել է հիմնել իր նավթային ընկերությունը: Ընթացիկ մեջ է նա անձնակազմի 4-րդ մասնակցությունը: Այն կառուցվում է Գերմանիայում: 160 մ երկարություն ունեցող նավը աշխարհում կլինի ամենամեծը: Այլ կերպ ասած՝ նավը կունենա գրեթե ֆուտբոլային 2 խաղադասի երկարություն: Ավելորդ չէ նշել, որ

նման չափի նավի մեկ լիցվածում արժե 200 հազար դոլար: Առայժմ նավի արտադրողները քաղաքում էր հասնում: Ըստ բրիտանական «Սանդեյ Թայմս» թերթի, Արամովիչն անհրաժեշտ է չափազանց թանկ նավաշին, քանի որ նա ցանկանում է փոխել գործունեության ոլորտը: Հայտնի է, որ նա գլխավորում է «Սիբուր» ընկերության գլխի մուտք ամերիկացիներ են կուսակազմում, եւ բացառված է, որ Արամովիչը հրաժարվի այդ բիզնեսից:

Armentel **Արմենտել** **սեղեկացնում է**

Հարգելի ֆառագիցներ, ցանկանում ենք Ձեզ տեղեկացնել, որ «Արմենտել»-ը բարձրագույն կառավարման կարգի կանխավճարային փաթեթների (Easy card-երի) սրամարտում ըստ դիմումների:

Գործընթացը հստակեցնելու եւ դիմումները բավարարելու նպատակով խնդրում ենք սուրբեւ նշանակալից համարներով հեռազանգել բաժանորդներին դիմել համապատասխան բաժանորդների ստասարկման բաժնի մինչեւ սեպտեմբերի 26-ը.

ԲՄ բաժին	Դիմումների համարները
22 (23,24,25,28)	18424-19605
62 (63,64,65)	20799-23089
70 (72,73)	22610-28013

Տեղեկացնում ենք նաեւ, որ սեպտեմբերի 26-ին երեւան ֆառաքի ԲՄ բաժնիներում ամբողջությամբ կավարտվի դիմումների բավարարման գործընթացը:

Արմենիա Տելեֆոն Կոմպանի

Armentel

ԹՎՓՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՏԵՐԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Արմենտել» Հայաստանում գործող հեռահաղորդակցության մասնակցական օպերատորն է, որն ունի ավելի քան 800.000 բաժանորդ եւ գործունեություն է ծավալում հանրապետության ինչպես բարձրագույն, այնպես էլ ֆինանսական հեռախոսային ցանցերի բնագավառում: «Արմենտել» տարեկան միլիոնավոր դոլարների ներդրումներ է կատարում հանրապետության ֆինանսական հեռախոսակառուցման բնագավառում եւ բարձրագույն կառավարման ծառայությունների ընդլայնման եւ նոր տեխնոլոգիաների ներմուծման ոլորտում: «Արմենտել» զբաղվում է մասնագիտացված ծառայությունների ընդլայնման փողում եւ իրականացնում է իր աշխատանքները հիմնական վերակազմավորում՝ առաջարկելով նոր հեռախոսակառուցման դիմումներ եւ եռանդուն անձանց, ովքեր փնտրում են հեռախոսային ու խոսակցական աշխատանքային միջավայր:

Պատճենի անվանումը՝	խմբի ղեկավար	Զեկուցում է՝ ինֆորմացիոն տեխնոլոգիայի Գլխավոր սուբեդիր
--------------------	--------------	--

Համառոտ նկարագիր՝ բաժնի աշխատանքների կազմակերպում: Համագործակցում ԲՀԿՎ այլ բաժնիների հետ: Պայմանագրային բջջային կառուցված աշխատանքների կազմակերպում:

Պահանջները.

- Բարձրագույն տեխնիկական կրթություն
- Աշխատանքի վերաբերող դասընթացներ. Վերադասարանում մայրամուտային բջջային կառուցված աշխատանքի, ծրագրային լեզուների վերադասարանում, որոնք օգտագործվում են «Արմենտելում» եւ անվերջորդում ուսուցում
- Ցանցի ադմինիստրացիա. հիմնական գիտելիք (TCP/IP, VPN, Internet, Intranet) հեռախոսակառուցման ծառայությունների եւ համակարգերի բարձրագույն իմացություն
- Ծրագրավորում-վերլուծություն. Հիմնական գիտելիք՝ ODBC, Transact-SQL, Oracle, Visual FoxPro 6.0, ODBC, Internet, Email, Microsoft Office
- Համակարգի եւ/կամ ցանցի դիագնոզ. Ցանցի նկարագրի եւ համակարգի բարձրագույն իմացություն
- Ղեկավարության հմտություններ. Օպերատիվ փորձ եւ կառավարման գիտելիքներ: Կարողանալ կազմակերպել եւ ղեկավարել բաժնի աշխատանքները:

Պարտականությունները.

- Պայմանագրային բջջային կառուցված աշխատանքների կազմակերպում
- Տարիքային լուրջ ղեկավարում
- Փաստաթղթերի կառուցվածքային աշխատանքներին աջակցություն
- Ծրագրային հեռախոսակառուցման կանխավճարային ծառայությունների հավաքակառուցման համակարգի բարձրագույն իմացություն
- «Արմենտել» սուբորգանիզացիան եւ բաժանորդների ստասարկման հետ կառուցված կառուցվածքի (բիլինգ) անհրաժեշտ ինֆորմացիայով ապահովում (օպերատիվ եւ ամսական), համաձայն ընդունված կարգի եւ ժամանակացույցի
- Ամսական ինֆորմացիայի արխիվացում
- Ինֆորմացիայի օպերատիվ, գաղտնիության եւ անվտանգության ապահովում
- Բիզնես-ուղանի մախազի մեկնման մասնակցություն
- Բաժնի բյուջեի մեկնման աշխատանքների մասնակցություն
- Բաժնի աշխատանքների վերադասարանում գործընթացի կազմակերպում:

Չիմունը ներկայացնել՝ «Արմենտել» ՀԳ, կառուցվածքային, Ահարոնյան 2, Երեւան 375014

Ավարտման ժամկետը՝ 2005 թ. սեպտեմբերի 25-ը:

ԱԶԳ

ՁԱՆՈՒԼՅՈՒՆ

Հ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է մրցույթ Արեւմտյան Սիկոյանի ծննդյան 100-ամյակին նվիրված արծաթե հուշանշանի դիզայնի ընտրության համար:

Մրցութային կարող են մասնակցել բոլոր ցանկացողները:
Հուշանշանների դիզայնի նկատմամբ հիմնական դաժանություններն են.
- Անվանական արժեքը «100 դրամ»
- Տրամագիծը 40,0 մմ:
Հուշանշանին դիմել է լինի
- «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ» գրառումը,
- Թողարկման տարեթիվը՝ «2005»,
- Անվանական արժեքը՝ «100 դրամ»:
Գրառումները կարող են լինել հայերեն եւ անգլերեն լեզուներով:

Մրցութային առաջարկությունները ներկայացվում են հուշանշանի երկու երեսների ուղղաձևի տեսքով, A4 չափի թղթի վրա երկու տարբերակներով (երկու չափով)՝ 40,0 մմ եւ 100,0 մմ: Նույն թղթի վրա նշվում է հեղինակի կողմից՝ տարեթիվը կամ թվերի որևէ կադրակցություն, առանց նշելու անունը եւ ազգանունը: Հեղինակի անունը, ազգանունը, հասցեն, հեռախոսի համարը եւ կողը նշվում են առանձին թղթի վրա, որը փակ ծրարով կցվում է հուշանշանի ուղղաձևին: Հուշանշանի ուղղաձևերը եւ նշված փակ ծրարը ներկայացվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ մեկ ընդհանուր փակ ծրարով, որի վրա նշվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հասցեն, «Հուշանշանի դիզայնի ընտրության մրցութային հանձնաժողովին» եւ «Զբաղել մինչեւ 2005 թ. հոկտեմբերի 6-ը ժ. 17:00» գրառումները:

Մրցութային ընտրությունը կատարվում է ժամանակ հնարավոր է, որ լավագույն ճանաչված ուղղաձևերը կատարվեն լինեն տարբեր հեղինակների կողմից: Լավագույն ճանաչված յուրաքանչյուր ուղղաձևի համար սահմանվում է մրցանակային գումար 75.000 դրամ:
Մրցութային առաջարկությունները ընդունվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում, Վազգեն Սարգսյանի 6 հասցեով, մինչեւ 2005թ. հոկտեմբերի 6-ը, ժամը 17:00-ը:
Մրցութի մասնակիցների կողմից ներկայացրած առաջարկությունների ծրարները բացվելու են մրցութային հանձնաժողովի հասույթի նիստում, որը տեղի կունենա 2005 թ. հոկտեմբերի 6-ին, ժամը 17:30-ին:
Մրցութի արդյունքները կամփոփվեն մրցութային հանձնաժողովի մրցութային առաջարկությունների ամփոփման նիստում, որը տեղի կունենա 2005թ. հոկտեմբերի 11-ին, ժամը 17:00-ին:
Տեղեկությունների համար զանգահարել 56-16-55 հեռախոսահամարով:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

Հ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

Հայաստանի Հանրապետության հուշանշանների հասման համար մրցույթի կազմակերպման մասին

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է բաց միջազգային մրցույթ՝ Հայաստանի Հանրապետության մեկ արծաթե հուշանշանի հասման եւ մասնակարգման համար:

Մրցութի ծանկագիրն է «CBA COINS - 05»:
Մրցութային առաջարկությունները անհրաժեշտ է ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ՝ Բ. Երեան 375010, Վազգեն Սարգսյանի փողոց 6:
Մրցութային առաջարկությունների ընդունման վերջին ժամկետն է 2005թ. հոկտեմբերի 20-ը, ժամը 17:00-ը:
Մրցութի մասնակիցների կողմից ներկայացրած հայտերի ծրարները բացվելու են մրցութային հանձնաժողովի հասույթի նիստում, որը տեղի կունենա 2005 թ. հոկտեմբերի 20-ին, ժամը 17:30-ին:
Մրցութի արդյունքները կամփոփվեն մրցութային հանձնաժողովի մրցութային հայտերի ամփոփման նիստում, որը տեղի կունենա 2005 թ. հոկտեմբերի 25-ին, ժամը 17:00-ին:
Մրցութի անցկացման կանոնակարգը հրատարակված է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային WEB կայքում (www.cba.am): Մրցութի անցկացման կանոնակարգը, ինչպես նաեւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար ցանկացողները կարող են դիմել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի էմիսիոն գործառնությունների վարչություն:
Հասցեն՝ 375010 Երեան, Վազգեն Սարգսյանի 6, հեռ. (+374 10) 56 16 55, ներքին՝ 09-01
Ֆախս՝ (+374 10) 56 97 34, E-mail: emission@cba.am, ssimonyan@cba.am

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի նիստում

Կենտրոնական բանկի խորհուրդը սեպտեմբերի 13-ի նիստում հաստատեց «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի դարբնակարանների թողարկման եւ հրատարակման կարգը ու դրամային նշանները»:
Խորհրդի որոշմամբ փոփոխություններ են լրացվում կատարվեցին «Բանկերի գործունեության կարգավորումը, բանկային գործունեության հիմնական սննդանյութի նորմատիվները» կանոնակարգ 2-ում եւ «Հայաստանի Հանրապետության տարածված գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային տվյալներ»:
Խորհրդի որոշմամբ արժարժույթի առի ու վաճառքի գործառնություններ իրականացնելու լիցենզիաներ սրահարկվեցին անհատ ձեռնարկատեր Մարտիկ Սարգսյանին, «Ոսկե Գե-սափ» ՍՊԸ-ին եւ «Միաբարեւոյն» ՍՊԸ-ին: Ուժը կորցրած ճանաչվեցին առի ու վաճառքի գործառնություններ իրականացնելու թիվ 564, թիվ 217 եւ թիվ 171 լիցենզիաները:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

AMERICAN EMBASSY YEREVAN VACANCY ANNOUNCEMENT

OPEN TO: All Interested Candidates
POSITION: Political Specialist, FSN-10; FP-5 (steps 5 through 14)
OPENING DATE: September 6, 2005
CLOSING DATE: September 20, 2005

The U.S. Embassy in Yerevan, Armenia is seeking an individual for the position of a Political Specialist in the Political/Economic section.

BASIC FUNCTION OF POSITION
Draft Analytical and factual reports on political, human rights issues (HHR portions,) legislative and judiciary, national and local election-related issues, regional developments, corruption and Diaspora-related issues. Also, draft factual reports on government reshuffles, health issues (including AIDS,) criminal events, Armenia's membership and obligations in international organizations. Develop and maintain personal working relationship with key political, legislative, human rights and law enforcement key figures. Advise the Ambassador, Deputy Chief of Mission and Political/Economic section on political and social trends, legislation and law enforcement through regular press briefings, memos and e-mails.

A copy of the complete position description listing all duties and responsibilities is available on www.usa.am and in the Human Resources office. Contact number (37410) 46-47-00.

QUALIFICATIONS REQUIRED
NOTE: All applicants are instructed to address each selection criterion detailed below with specific and comprehensive information supporting each criteria.

- Possession of masters degree in Political Science, International Relations, History, International Law or other closely related field.
- Minimum eight years progressively responsible experience in social science research and analysis, newspaper reporting on political matters, university teaching, or closely related field.
- Level 5 (professional fluency) in both written and spoken English, Russian and Armenian.
- A thorough knowledge of Armenia's political institutions, structure, political parties and systems, historical development and legal structure and Constitution, as well as a thorough knowledge of internal political reporting requirements and procedures.
- Ability to maintain contacts up to high levels with individuals in the public and private sector.
- Must be computer literate.

SUBMIT APPLICATION TO
Human Resources Office
Attention: Gohar Sargsyan
1 American Avenue, Yerevan 375082, Armenia
FAX: (374 10) 46-47-42

Alternatively, you can send your resumes/application to yerevanvacancies@state.gov

CLOSING DATE FOR THIS POSITION September 20, 2005
An Equal Opportunity Employer

ACBA BANK
Հ Ա Յ Գ Յ ՈՒ Գ Փ Ո Ւ Ն Բ Ա Ն Կ
Իրավաբանի թափուր հաստի համար աշխատանքի ենք հրավիրում մինչեւ 35 տարեկան, բարձրագույն իրավաբանական կրթությամբ եւ աշխատանքային փորձ ունեցող անձանց:
Ցանկացողները կարող են ներկայացնել իրենց իմնական-սագրականը մինչեւ սույն թվականի հոկտեմբերի 1-ը Բայրոնի 1 հասցեով (Կոնստանդուպոլիսի հարեւանությամբ):

ՀՀ կենտրոնական բանկը 14.09.2005թ. ժ.9.00 ից սահմանում է արժարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները.

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արժարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	455.24	450.70	459.80
EUR	1	Եվրո	558.85	555.50	562.20
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	16.04	15.10	17.00

FOR YOUR INTERNAL NEWS OF ARMENIA LOG ON TO www.azg.am

Նորարար փորձառական արվեստի կենտրոն
Սեպտեմբերի 13 - 27-ը կազմակերպում է **ԵՎՐՈՐԵՍՈՆՏ** խմբակային ցուցահանդես Համադրող՝ Սուսաննա Գյուլամիրյան
Բացումը տեղի կունենա ժ. 17:00:
Դիման ժամեր են՝ երկուշաբթի-ուրբաթ, 11:00-17:00 Երեքշաբթի 11:00-15:00

Բանկային տկոսի հաշվարկային դրույքը
ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահի որոշմամբ բանկային տկոսի հաշվարկային դրույքը սեպտեմբերի 13-ից սահմանվել է տարեկան 17 տկոս:
ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

INECOBANK www.inecobank.am
Ինտերնացիոնալ հայտարարում է մրցույթ՝ հետեւյալ թափուր աշխատանքները լրացնելու համար

1. Պլանավորման եւ վերլուծության բաժնի առաջատար մասնագետ
2. Պլանավորման եւ վերլուծության բաժնի մասնագետ
3. Ֆինանսական վերահսկողության բաժնի ղեկավար
4. Ֆինանսական վերահսկողության բաժնի առաջատար մասնագետ
5. Ֆինանսական վերահսկողության բաժնի մասնագետ
6. Առեւտրային վարկավորման բաժնի վարկային մասնագետ
7. Չարգացման եւ մարքեթինգի վարչության ղեկավար

Աշխատանքային դաժարակարգություններին եւ դաժարաբանական ռազմավորումներին կարող եք ծանոթանալ Ինտերնացիոնալ Ինտերնացիոնալ ինտերնացիոնալ էջից՝ www.inecobank.am

ԴԻՄՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՆՁՆԱԿՆ ԿԵՐԶԻՆ ԺԱՍԿԵՏԸ՝ 22.09.2005

Իմնական-սագրականը (ռեզյումեն)՝ հայերեն կամ անգլերեն լեզուներով, ինչպես նաեւ ուղեկցող նամակը կարող եք ուղարկել hr@inecobank.am հասցեով (խնդրում ենք նշել՝ որ թափուր տեղին եք հավակնում) կամ բերել Ինտերնացիոնալ Ինտերնացիոնալ Բ. Երեան, Թումանյան 17, 304 սենյակ հասցեով: